

Iso Masihning Vahiyi — To‘qqizinchi son

Ishayoning yakuniy payg‘ambarlik rivoyati: Masihning vahiy qilinishi va 144 000 ning payg‘ambarlikdagi roli

Jeff Pippenger

2023-11-01

Ishayo kitobi, ayniqsa uning qirqinchi bobdan oltmish oltinchi bobgacha bo‘lgan yakuniy payg‘ambarlik bayoni, insoniyatning sinov muddati yakuniga yaqinlashar ekan, hozir muhrdan ochilayotgan Iso Masihning Vahiyiga bevosita bog‘liq bo‘lgan bir nechta muhim payg‘ambarlik haqiqatlarini ta’kidlaydigan taqdimotdir. O’sha haqiqatlardan biri Alfa va Omegoning vahiyisidir. Muqaddas Kitobdagi hech bir boshqa kitob, bir narsaning oxirini uning boshi bilan ko‘rsatib beradigan Xudoning fe‘l-atvoridagi unsur haqidagi Ishayoning guvohligiga yaqin ham kela olmaydi.

Buni kim amalga oshirdi va qildi, avlodlarni boshidan boshlab chaqirib? Men — Egamiz, birinchi, va oxirgilar bilan birga; Men O’shaman. Ishayo 41:4.

Ishayo kitobida Xudo Xudo ekanini isbotlaydigan narsa nima ekanini Xudoning O‘zi bayon qiladi.

Isroil Shohi va uning Qutqaruvchisi — Lashkarlar Egasi bo‘lgan Egamiz shunday demoqda: Men Birinchiman va Men Oxirgiman; Mendan boshqa Xudo yo‘q. Menga o‘xshab kim da‘vat qila oladi, buni e‘lon qila oladi va Men uchun tartibga sola oladi, Men qadimiy xalqni tayin etganimdan beri? Kelayotgan narsalarni va hali kelajakda bo‘ladigan narsalarni ularga ko‘rsatsinlar. Qo‘rqmanglar, vahimaga tushmanglar: Men buni o’sha vaqtdanoq senga aytib, e‘lon qilmaganmidim? Sizlar Mening guvohlarimsizlar. Mendan boshqa Xudo bormi? Ha, boshqa Xudo yo‘q; Men boshqa hech birini bilmayman. Ishayo 44:6–8.

Ishayo kitobining yakuniy payg‘ambarlik bayoni Iso va‘da qilgan Tasalli Beruvchining kelishining mukammal va yakuniy bajo bo‘lishini ta’kidlaydi.

Menga quloq solinglar, ey adolatga intiluvchilar, ey Egamizni izlovchilar: o‘zingiz yo‘nilgan qoya tomonga va o‘zingiz qazib olingan chuqurning kovagiga qaranglar. Otangiz Ibrohimga va sizlarni dunyoga keltirgan Soroga qaranglar; chunki Men uni yolg‘iz holda chaqirdim, unga baraka berdim va uni ko‘paytirdim. Zero Egamiz Sionga taskin beradi; uning barcha vayron joylariga taskin beradi; Uning sahrosini Edenga o‘xshatadi va Uning cho‘lini Egamizning bog‘idek qiladi; unda shodlik va quvonch topiladi, shukronalik va kuylash ovozi. Ishayo 51:1–3.

Tasalli Beruvchi 2023-yilning iyul oyida keldi. Ishayoning bayonida ta’kidlangan yana bir haqiqat shuki, yetti momaqaldironqning yashirin, uch bosqichli tarixi mavjud bo‘lib, bu ibroniy alifbosining birinchi, o‘n uchinchi va oxirgi harflaridan tashkil topgan ibroniycha “emeth” so‘zining tuzilishidir.

Shahardan shovqinli bir ovoz, ma'baddan bir ovoz, O'z dushmanlariga jazoni qaytaruvchi Egamizning ovozi eshitaladi. Ishayo 66:6.

Ishayo kitobida bayon etilgan yana bir muhim haqiqat shuki, avval Qo'shma Shtatlar, undan keyin esa butun dunyo ustidan yakshanba qonunini joriy etganlik uchun ijro etiladigan Xudoning hukmi vositasi sifatida Islomning roli mavjuddir.

U unib chiqqanida, Sen u bilan o'lg'ov ila bahslashursan; sharq shamoli kunida U O'zining qattiq shamolini to'xtatadi. Ishayo 27:8.

Bu haqiqatlarning barchasini Tungi Faryod xabarining tarkibiy qismlari sifatida tasniflash mumkin; bu xabar o'n bokira haqidagi masalning, Vahiyning xabari — ya'ni Ota Iso Masihga bergan, Iso esa Jabroilga bergan, Jabroil Yuhannoga bergan, Yuhanno uni yozib chiqib jamoatlarga yuborgan Iso Masih Vahiysining xabari — ni ifodalashidir. Biz Ishayoning so'nggi rivoyatidan Vahiy kitobining o'n birinchi bobidan boshlanuvchi bashoratli voqealar qatorini qo'llab-quvvatlash uchun foydalanib keldik, va endi biz o'n ikkinchi bobga yetib keldik; bu yerda quyoshga burkangan ayol Ishayo tomonidan shu qadar mustahkam tasdiqlangan ramziylik bilan tasvirlanadi; ya'ni Masih bir narsaning oxirini bir narsaning boshlanishi bilan tasvirlaydi.

Va osmonda buyuk bir alomat ko'rindi: quyoshga burkangan bir ayol, oyoqlari ostida oy, boshida esa o'n ikki yulduzdan iborat toj bor edi. U homilador bo'lib, to'lg'oq azobida faryod chekardi va tuqqani qiynalardi. So'ng osmonda yana bir alomat ko'rindi; va mana, yetti boshli va o'n shoxli, boshlarida yetti toj bo'lgan ulkan qizil ajdarho paydo bo'ldi. Uning dumi osmon yulduzlarining uchdan bir qismini sudrab, ularni yerga uloqtirdi; va ajdarho tug'ishga hozirlangan ayolning oldida turdi, toki u tug'ishi bilanoq uning bolasini yutib yuborsin. Va ayol barcha xalqlarni temir tayoq bilan boshqaradigan bir o'g'il farzandni tug'di; va uning bolasi Xudo huzuriga, Uning taxtiga olib ketildi. Vahiy 12:1–5.

Vahiy kitobining o'n ikkinchi bobidagi ayol tarix davomida Xudoning tanlangan xalqining ramzidir. Qadimgi tom ma'nodagi Isroilning o'n ikki qabilasi Xudoning tanlangan ahd xalqining boshlanishini ifodalaydi. O'n ikki qabila Masih o'n ikki shogirdni tanlagan paytda qadimgi tom ma'nodagi Isroilning yakunini timsollaydi. Qadimgi tom ma'nodagi Isroilning oxirida bo'lgan o'sha o'n ikki shogird, ayni paytda zamonaviy ruhiy Isroilning boshida turgan o'n ikki havoriy ham edi. Ikki boshlanish guvohi va bir yakun guvohi birlashib, bir yuz qirq to'rt mingni zamonaviy ruhiy Isroilning yakuni sifatida aniqlovchi uch guvohni hosil qiladi.

Yuz qirq to'rt ming kishi, shuningdek, o'z birodarlari tomonidan uloqtirib tashlangan bayroqdir. Ular Sodom va Misr deb ataluvchi ulug' shaharning ko'chasida yotgan quruq o'lik suyaklar vodiysi bo'lgan, tubsizlik qa'ridan ko'tarilgan maxluq tomonidan o'ldirilgan bayroqdir. Ular bayroqdir, ya'ni ayol boshida taqib yurgan tojning toshlaridir.

Va o'sha kuni ularning Xudosi bo'lgan Egamiz ularni O'z xalqining suruvi kabi najot etadi; chunki ular Uning yurtida bayroqdek baland ko'tarilgan toj toshlari kabi bo'ladilar. Zakariyo 9:16.

Nishon, ya'ni yuz qirq to'rt ming, Masih singari toshlardir.

Va barchasi bir xil ruhiy ichimlikni ichdilar, chunki ular o‘zlariga ergashib yurgan o‘sha ruhiy Qoyadan ichar edilar; o‘sha Qoya esa Masih edi. 1 Korinfliklarga 10:4.

Masih bir yuz qirq to‘rt mingni timsollaydi, va Butrus Pavlusga qo‘shilib, Masih rad etilgan “tirik tosh” ekanini tasdiqlaydi; Butrus, shuningdek, Xudoning xalqi ham “tirik toshlar” ekanini ko‘rsatadi.

Uning oldiga kelinglar: U tirik toshdir, odamlar tomonidan rad etilgan, ammo Xudo tomonidan tanlangan va qadrli. Sizlar ham tirik toshlar sifatida ruhiy bir uy, muqaddas ruhoniyluk bo‘lib bunyod etilmoqdasizlar, toki Iso Masih orqali Xudoga maqbul bo‘lgan ruhiy qurbonliklarni keltirasizlar. 1 Butrus 2:4, 5.

Yuz qirq to‘rt ming kishi nafaqat ayolning tojidagi toshlardir, balki ular tojning o‘zidir.

Sionning haqqi uchun men sukut saqlamayman, Quddusning haqqi uchun esa to uning solihligi yorug‘lik kabi porlamaguncha va najoti yonib turgan mash‘aladek ko‘rinmaguncha tinch olmayman. Shunda xalqlar sening solihligingni, barcha shohlar esa sening ulug‘vorligingni ko‘radilar; va sen Egamizning og‘zi belgilaydigan yangi nom bilan atalursan. Sen yana Egamizning qo‘lida shon-sharaf toji, Xudoyingning qo‘lida shohona diadema bo‘lursan. Ishayo 62:1–3.

Masih bir yuz qirq to‘rt mingni timsol qiladi. U Qoya, ular esa “toshlar”dir. Ular “Egamizning qo‘lidagi shon-sharaf tojidir”, Masih esa shon-sharaf tojidir.

O‘sha kuni Sarvari Olam O‘z xalqining qoldig‘i uchun ulug‘vorlik toji va go‘zallik diademasi bo‘lur, hukm kursisida o‘tirganga adolat ruhi bo‘lur, jangni darvozagacha qaytaradiganlarga esa quvvat bo‘lur. Ishayo 28:5, 6.

O‘n ikki soni boshlanish va yakun nuqtayi nazaridan ko‘rib chiqilganda, ayol qadimgi Isroildan, Sinay tog‘ida tanlangan ahd xalqi sifatida, bir yuz qirq to‘rt ming kishining tarixigacha bo‘lgan xalqni ifodalaydi. Ular Masih orqali timsollashtirilgan bo‘lib, Uning tug‘ilishi 2020-yil 18-iyul kuni o‘ldirilgan ko‘chada yotgan quruq suyaklarning tirilishiga timsol bo‘lgan. Hizqiyol o‘ttiz yettinchi bob nihoyatda lo‘nda tarzda ko‘rsatib bergan, o‘sha ikki payg‘ambarni hayotga keltiradigan ikki bosqichli jarayon ilk bor Odamning yaratilishida “birinchi marta tilga olinadi”.

Odam ikki bosqichda yaratildi. Avval u shakllantirildi, so‘ng Masih uning ichiga hayot nafasini pufladi; xuddi Hizqiyolda to‘rt shamoldan kelgan nafas quruq suyaklarni tiriltirgani kabi. Odam to‘la voyaga yetgan inson sifatida yaratildi, biroq shunga qaramay, uning yaratilishi uning tug‘ilishi edi. Bir yuz qirq to‘rt ming kishi o‘lim vodiysi orqali o‘tadigan ko‘chada o‘lik holda uch yarim ramziy kun yotganlaridan so‘ng tug‘iladi. Bir yuz qirq to‘rt ming kishi “temir tayoq bilan boshqarishi kerak bo‘lgan erkak farzand”ni tug‘gan ayol tomonidan tug‘iladi. Tarix davomida jamoatning timsoli sifatida, Vahiy kitobining o‘n ikkinchi bobidagi ayol Doniyor ikkinchi bobidagi “tog‘” bilan ayni ramziylukni ifodalaydi.

“Vahiy — muhrlangan kitob, ammo ayni paytda ochilgan kitob hamdir. Unda bu yer yuzining tarixidagi oxirgi kunlarda yuz berishi lozim bo‘lgan ajoyib voqealar qayd etilgan. Bu kitobning ta’limotlari aniqdir, sirli va tushunarsiz emas. Unda Doniyorda bo‘lgani kabi ayni bashorat

yo‘nalishi davom ettiriladi. Xudo ayrim bashoratlarni takrorlagan; shu tariqa ularga muhim ahamiyat berilishi lozimligini ko‘rsatgan. Rabbiiy katta ahamiyatga ega bo‘lmagan narsalarni takrorlamaydi.” Qo‘lyozma nashrlari, 9-jild, 8.

Doniyorda uchraydigan xuddi shu bashorat chizig‘i Vahiy kitobida ham davom ettiriladi. Doniyorning qo‘lsiz tog‘dan kesib olingan toshi — Butrus tilga olgan “tirik toshlar”dir; ular “ruhiy uy, muqaddas ruhoniylilik” qilib bunyod etiladilar; va Doniyorning toshi, shuningdek, yuz qirq to‘rt mingni ham ifodalaydi. Tog‘ esa tarix davomida Xudoning jamoatidir.

Va o‘sha shohlar kunlarida osmonning Xudosi bir saltanatni tiklaydiki, u hech qachon vayron qilinmaydi; va bu saltanat boshqa xalqqa qoldirilmaydi, balki u barcha bu saltanatlarni parchalab, barham topdiradi, o‘zi esa abadiy turadi. Sen qo‘lsiz holda tog‘dan kesib olingan toshni ko‘rganing va uning temirni, bronzani, loyni, kumushni hamda oltinni parcha-parcha qilganini ko‘rganing bois, ulug‘ Xudo shohga bundan keyin yuz beradigan narsalarni ayon qildi; tush aniqdir, uning ta‘biri esa ishonchlidir. Doniyor 2:44, 45.

Yuz qirq to‘rt mingning Yarim tun nidosi xabari shuningdek keyingi yomg‘ir sifatida ham ifodalanadi, va aynan keyingi yomg‘ir vaqtida Xudo Doniyorning toshi bilan ifodalangan shohlikni «tiklaydi».

“Keyingi yomg‘ir pok bo‘lganlarning ustiga kelmoqda — o‘shanda hamma uni ilgariidek qabul qiladi.

“To‘rt farishta qo‘yib yuborganda, Masih O‘z shohligini o‘rnatadi. So‘nggi yomg‘irni o‘z qo‘lidan kelgan barcha ishni qilayotganlarga qabul qiladilar. Masih bizga yordam berar edi. Barchamiz Xudoning inoyati bilan, Iso qoni orqali g‘olib bo‘lishimiz mumkin edi. Butun osmon bu ishga qiziqmoqda. Farishtalar qiziqmoqda.” Spalding and Magan, 3.

Islomning to‘rt shamoli yakshanba qonuni paytida qo‘yib yuboriladi, so‘ngra Masih O‘z saltanatini barpo etadi. Bu voqea Doniyor kitobining ikkinchi bobidagi ruhiy shohliklar kunlarida sodir bo‘ladi. Navuxadnazar tushidagi so‘nggi to‘rt ruhiy shohlik, birinchi to‘rt so‘zma-so‘z shohlik orqali timsollangan edi. So‘zma-so‘z Bobil, Midiya-Fors, Yunoniston va Rim ruhiy Bobil, Midiya-Fors, Yunoniston va Rimni ifodalaydi.

Ruhiy Bobil — “yetti zamon” davomida Navuxadnazar hokimiyatdan vaqtincha chetlatilgani orqali oldindan timsollanganidek — 1798-yilda halokatli yara olgan oltin boshdir. Ajdarho, mahluq va soxta payg‘ambarning uch tomonlama ittifoqi yettidan bo‘lgan sakkizinchi shohlikni tashkil etganida, u ikkinchi bobdagi Navuxadnazar haykalida ifodalangan barcha ruhiy shohliklardan tarkib topgan bo‘ladi. Papalikning o‘lik holati va papalikning tiriltirilgan holati haykalning to‘rtta ruhiy shohligining boshida ham, oxirida ham ruhiy oltin boshdir. Qo‘shma Shtatlar to‘rtta shohlikning ikkinchisi sifatida ruhiy Midiya-Fors deb ifodalanadi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti esa to‘rtta shohlikning uchinchisi sifatida ruhiy Yunoniston deb ifodalanadi va ularning barchasi birgalikda yettidan bo‘lgan sakkizinchi shohlikni barpo etish uchun ajdarho, mahluq va soxta payg‘ambarning uch tomonlama ittifoqini tashkil qiladi. Papalik masihga qarshi kuchdir va Masihga soxta taqlid qilishga intiladi. Shu ma’noda, so‘nggi to‘rtta ruhiy shohlik orasida papalik birinchi ham, oxirgi hamdir.

Tog‘dan kesib olingan tosh butun yer yuzini to‘ldiradigan bir shohlikka aylanadi va u “bu shohlarning kunlarida” bayroq sifatida tiklanadi, chunki tasvirning barcha ruhiy shohliklari “oxirgi kunlarda” faol ravishda namoyon bo‘ladi. Bayroqning ko‘tarilishi, ya’ni Masihning shohligining tiklanishi, Islomning to‘rt shamoli qo‘yib yuborilganda va yakshanba qonuni paytida keyingi yomg‘ir o‘lchovsizlik bilan yog‘dirilganda sodir bo‘ladi.

Tog‘dan kesib olingan tosh yer yuzining “temir, mis, loy, kumush va oltin” bilan ifodalangan barcha ruhiy shohliklarini chil-chil qiladi. Bir yuz qirq to‘rt ming Masihni ifodalaydi; Vahiy kitobining o‘n ikkinchi bobida U “erkak bola” deb ataladi, uning tug‘ilishi esa bir yuz qirq to‘rt mingning tug‘ilishiga timsol bo‘lgan edi. “Erkak bola” “barcha xalqlarni temir tayoq bilan boshqarishi” kerak. U o‘sha tayoq bilan xalqlarni parcha-parcha qiladi.

Farmonni e‘lon qilaman: Egamiz menga dedi: Sen Mening O‘g‘limsan; bugun Men Seni tug‘dirdim. Mendan so‘ra, va Men xalqlarni Senga meros, yerning chekka-chekka qismlarini esa mulking qilib beraman. Sen ularni temir tayoq bilan sindirasan; kulolning idishiday parchalab tashlaysan. Zabur 2:7–9.

Xudoning O‘g‘li Otadan tug‘ilgan. Ko‘plar bu haqiqatni olib, uni o‘zlarining halokatiga burib talqin qiladilar. “Tug‘ilgan” so‘zi dunyoga keltirishni anglatadi, ammo biz bilamizki, Masih mavjud bo‘lmagan biron vaqt hech qachon bo‘lmagan.

“Endi Ruh ochiqdan-ochiq aytadiki, keyingi zamonlarda ba’zilar e’tiqoddan qaytib, aldoqchi ruhlarga va jinlarning ta’limotlariga quloq soladilar; munofiqlik ila yolg‘on so‘zlaydilar; ularning vijdoni go‘yo qizdirilgan temir bilan kuydirilgandek bo‘lur.’ Muradlik ishining so‘nggi rivojlanishlaridan oldin e’tiqod borasida chalkashlik bo‘ladi. Xudoning siri to‘g‘risida ravshan va aniq tushunchalar bo‘lmaydi. Bir haqiqat ortidan yana biri buzib ko‘rsatiladi. ‘Va e’tirozsiz, taqvodorlik siri ulug‘dir: Xudo tanada zohir bo‘ldi, Ruhda oqlanib tasdiqlandi, farishtalarga ko‘rindi, g‘ayriyahudiylar orasida voizlik qilindi, dunyoda Unga imon keltirildi, ulug‘vorlik ichra ko‘tarib olindi.’ Masihning avvaldan mavjudligini inkor etadiganlar ko‘p, shu sababli Uning ilohiyligini ham inkor etadilar; ular Uni shaxsiy Najotkor sifatida qabul qilmaydilar. Bu Masihni butunlay inkor etishdir. U boshidan boshlab Ota bilan bir bo‘lgan Xudoning yagona tug‘ilgan O‘g‘li edi. Olamlar U orqali yaratildi.” Signs of the Times, May 28, 1894.

Masih Ota tomonidan “tug‘ilgan” deb ta’riflanganda, bu Masih bilan bog‘liq bo‘lgan bir haqiqatni ifodalaydi; agar u insoniy ota-onalik andozasiga zo‘rlab moslashtirilsa, bu haqiqat buziladi. Biz Xudoni o‘z insoniy nuqtayi nazarimizdan kelib chiqib baholay olmaymiz. Biz Xudoni faqat U O‘zi haqida bizga taqdim etgan bahoga ko‘ra baholay olamiz.

Yovuz o‘z yo‘lini, nohaq kishi esa o‘z fikrlarini tark etsin; va u Egamizga qaytsin, shunda U unga rahm qiladi; va Xudoyimizga qaytsin, chunki U mo‘l-ko‘l kechiradi. Zero Mening fikrlarim sizlarning fikrlaringiz emas, sizlarning yo‘llaringiz ham Mening yo‘llarim emas, deydi Egamiz. Zero osmonlar yerdan qanchalik baland bo‘lsa, Mening yo‘llarim ham sizlarning yo‘llaringizdan, Mening fikrlarim esa sizlarning fikrlaringizdan shunchalik balanddir. Ishayo 55:7–9.

Masihni Ota qachondir tug‘ib qo‘ygan, degan fikrni ilgari surish uchun “tug‘ilgan” so‘zini buzib talqin qilish, “aldovchi ruhlar va jinlarning ta’limotlariga quloq tutish”dir. Hozirgi tadqiqotimiz maqsadi uchun men shunchaki Vahiy kitobining o‘n ikkinchi bobidagi ayol temir tayoq bilan xalqlar ustidan hukmronlik qiladigan “o‘g‘il farzand”ni tug‘ishi kerak bo‘lganini ko‘rsatmoqdaman. Bir yuz qirq to‘rt ming kishi ham xalqlar ustidan temir tayoq bilan hukmronlik qiladi.

Yakshanba qonuni davrida papalikning o‘limli yarasi tuzalganida, Tiyatira jamoati qaytadi. O‘sha tarixda Xudoning xalqiga berilgan va‘da shuki, g‘olib chiqqanlar “xalqlar” ustidan “temir tayoq” bilan hukmronlik qiladilar.

G‘olib kelgan va Mening ishlarimni oxirigacha saqlagan kishiga xalqlar ustidan hokimiyat beraman. U ularni temir tayoq bilan boshqaradi; ular kulolning idishlari singari chil-chil bo‘lib parchalanadi; xuddi Men ham Otamdan qabul qilganimdek. Vahiy 2:26, 27.

Tiyatira jamoatining yakuniy namoyon bo‘lishida bo‘lgan Xudoning xalqi — bir yuz qirq to‘rt ming kishidir. Ayol boshida Masihni tug‘di, oxirida esa U Qo‘ziga ergashadigan bir yuz qirq to‘rt mingni tug‘adi.

Va ular taxt oldida, to‘rt maxluq va oqsoqollar oldida go‘yo yangi bir qo‘shiq kuyladilar; va bu qo‘shiqni yerdan qutqarib olingan yuz qirq to‘rt ming kishidan boshqa hech kim o‘rgana olmas edi. Bular ayollar bilan bulg‘anmaganlardir; chunki ular bokiralardir. Bular Qo‘zi qayerga bormasin, Uning ortidan ergashadiganlardir. Bular odamlar orasidan qutqarib olinib, Xudoga va Qo‘ziga atab birinchi hosil bo‘lganlardir. Vahiy 14:3, 4.

Masih “birinchi” bo‘lib tug‘ildi, yuz qirq to‘rt ming esa Qo‘ziga ergashadi, shuning uchun ular “oxirgi” bo‘lib tug‘iladilar. Masih “Xudoning huzuriga ko‘tarib olindi”, xuddi Vahiy kitobining o‘n birinchi bobidagi ikki guvoh kabi. Uning har ikkala farzandi ham Otaning huzuriga ko‘tariladi.

Va u barcha xalqlarni temir tayoq bilan boshqarishi kerak bo‘lgan bir O‘g‘il farzandni tug‘di; va uning farzandi Xudo huzuriga, Uning taxtiga olib ketildi. Vahiy 2:5.

Masih, Lashkarlar Rabbi sifatida, shu bilan birga “Yoqubning ulushi”dir, Isroil esa “Uning merosining tayoqchasi”dir; va Isroil shuningdek Uning “jang boltasi” hamda “urush qurollari”dir; U ular orqali “xalqlarni parcha-parcha qiladi”.

Yoqubning ulushi ular kabi emas; chunki U hamma narsaning Yaratuvchisidir; Isroil esa Uning merosi tayog‘idir: Uning nomi lashkarlar Egasi — Rabbiydir. Sen Mening jang boltam va urush quollarimsan; chunki sen bilan xalqlarni parcha-parcha qilaman, va sen bilan shohliklarni vayron qilaman. Yeremiyo 51:19, 20.

Masih ham, bir yuz qirq to‘rt ming kishi ham xalqlar ustidan hukmronlik qiladi va ularni temir tayoq bilan parchalab tashlaydi. Masih “Yoqubning ulushi”dir, ammo Uning xalqi ham shundaydir.

Chunki Egamizning ulushi Uning xalqidir; Yoqub Uning merosi ulushidir. Qonunlar takrori 32:9.

Tog‘dan kesib olingan tosh, Xudoning jamoatini ifodalab, Uning butun yer yuzini O‘zining ulug‘vorligi bilan to‘ldiradigan jamoatining so‘nggi namoyon bo‘lishidir; va ular Xudoning jang boltasi sifatida tasvirning oyoqlarini urib, o‘sha shohliklarni “yozgi xirmonlarning somon-changiga” aylantirish uchun ishlatiladilar. O‘sha shohliklarni shamol uchirib ketadi.

Shunda temir, loy, mis, kumush va oltin birgalikda bo‘lak-bo‘lak qilinib, yozgi xirmonlarning somon-tuprog‘idek bo‘lib qoldi; shamol ularni uchirib ketdi, shundayki, ulardan hech qanday iz topilmadi; butga urilgan tosh esa ulkan tog‘ga aylandi va butun yer yuzini to‘ldirdi. Doniyor 2:35.

Ayol timsolini osmonga ko‘tarilgan nishon kontekstida joylashtirish zarur edi, chunki Vahiy kitobining o‘n ikkinchi bobi Masih bilan Shayton o‘rtasidagi, osmonda boshlangan urushning boshlanishini aniqlab beradi; va shu tariqa u osmonda bo‘ladigan shunday bir urushni ko‘rsatadiki, u Masih bilan Shayton o‘rtasidagi buyuk kurashning yakunini belgilab beradi. Vahiy kitobining o‘n ikkinchi va o‘n uchinchi boblari buyuk kurashning so‘nggi urushini tasvirlaydi va buni Shaytonning vakillari hamda bir yuz qirq to‘rt ming kishining osmonlarda jang qilayotganini ko‘rsatish orqali qiladi.

Keyingi maqolada, biz boshida boshlangan osmondagi urushning timsoli bo‘lgan “oxirgi kunlar”dagi osmondagi urush masalasini ko‘rib chiqishga o‘tamiz.

Va men yer yuzidan chiqib kelayotgan boshqa bir hayvonni ko‘rdim; uning qo‘zichoqnika o‘xshash ikki shoxi bor edi, va u ajdaho singari so‘zlar edi. U uning oldida birinchi hayvonning butun hokimiyatini ishga solar va yer yuzini hamda unda yashovchilarni o‘limli yarasi tuzalgan birinchi hayvonga sajda qilishga majbur etar edi. U buyuk mo‘jizalar ko‘rsatar, hatto odamlar ko‘zi oldida osmondan yerga olov tushirar edi. Va hayvon huzurida ko‘rsatishga vakolat berilgan mo‘jizalari vositasida yer yuzida yashovchilarni aldar edi; yer yuzida yashovchilarga qilichdan yara olib tirik qolgan hayvon uchun bir surat yasashlarini aytar edi. Va unga hayvonning suratiga jon bag‘ishlash qudrati berildi, toki hayvonning surati ham so‘zlasin va hayvonning suratiga sajda qilmaganlarning barchasi o‘ldirilsin. U barcha odamlarni — kichikni ham, kattani ham, boyni ham, kambag‘alni ham, ozodni ham, qulni ham — o‘ng qo‘llariga yoki peshonalariga tamg‘a olishga majbur etar edi. Va shunday qilardiki, tamg‘aga yoki hayvonning nomiga yoxud uning nomining soniga ega bo‘lmagan hech kim na sotib ola olsin, na sota olsin. Mana, donolik shundadir. Kimda fahm bo‘lsa, hayvonning sonini hisoblasin, chunki bu insonning sonidir; va uning soni olti yuz oltmish oltidir. Vahiy 13:11–18.